



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekts Nr. 101074438 “Dabā balstītu un viedo risinājumu portfeļa izstrāde
un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā”

LIFE LATESTadapt projekts un iespējas uzzināt par DBR

Reģionālais seminārs
“Bērniem draudzīga vide un dabas risinājumi”

Luīze Eglīte, luize.eglite@varam.gov.lv

VARAM Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departaments

11.06.2026.



REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF CLIMATE

LIFE Klimata pasākumu apakšprogrammas projekts “Dabā balstītu risinājumu portfeļa izstrāde un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā” (LIFE LATESTadapt, uzsaukums 2021-SAP-CLIMA-CCA) tiek īstenots ar finansējuma atbalstu no Eiropas Savienības LIFE programmas, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas un Igaunijas Klimata ministrijas. Paustā informācija satur tikai projekta LIFE LATESTadapt īstenošanu redzējumu. Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildāģentūra nav atbildīga par šeit sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu. Vairāk par projektu: <https://lifelatestadapt.viimsivald.ee/>



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Aktualitāte

Ir steidzami jāuzlabo klimata izturība Baltijas pašvaldību teritorijās, lai risinātu praktiskas problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām pilsētās, kā arī pārveidotu reģionus, lai tie būtu izturīgāki pret ekstremāliem laika apstākļiem nākotnē.



LSM, Rietumeiropā valda ekstrēms karstums un plosās plaši mežu ugunsgrēki

Karstumviļņi



LSM, Bosnijā un Hercegovinā izcēlušies plaši plūdi

Plūdi



Ziedoša pilsētas plava Viškalos.
Foto: Rūta Sniedze-Kretalova.

Samazinās bioloģiskā
daudzveidība



LSM, Eksperti: Glāzgovas klimata samits ir izšķirīgs brīdis cīņā pret klimata pārmaiņām

Samazinās iedzīvotāju
veselība un labbūtība



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Dabā balstīti risinājumi

Ietver risinājumus kā daļu no dabas, lai risinātu sabiedrības problēmas, atbalstot cilvēku labklājību un bioloģisko daudzveidību vietējā līmenī.

Dažkārt tos dēvē par **dabiskajiem klimata risinājumiem**.

Tie var vienlaicīgi **rentabli un estētiski** uzlabot pilsētu ilgtspējību, noturību un dzīvotspēju.

Dabā balstīti risinājumi spēj nodrošināt ilgtermiņa vides, sociālus un ekonomiskos ieguvumus:



Pielāgošanās
climata
pārmaiņām



Zaļās darba
vietas



Kopienas
noturību



Veselības
ieguvumus



Veselīgu un
pieejamību
pārtiku



Tīru gaisu
un ūdeni



Katastrofu
risku novēršanu



Ekosistēmu
integrēšanu



Bioloģiskās
daudzveidības
palielināšanos

LIFE LATESTadapt projekts

16 organizācijas:

- Nacionālā līmeņa pārstāvniecība: VARAM
- Vietēja līmeņa: 3 pašvaldības no Latvijas, 4 no Igaunijas
- Nevalstiskās organizācijas: Baltijas Vides Forums Latvija un Igaunija
- Zinātniskās organizācijas: RTU, TALTECH
- Pētniecība: Vides Risinājumu Institūts, Baltijas Krasti, NordicBotanical





Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Projekta ietekme



1) Plašāka **dabā balstīto risinājumu** izmantošana mazinot ekstremālo laikapstākļu radītos riskus



2) Plašāka **digitālo** rīku izmantošana plānošanā un proaktīva rīcība ekstremālo laikapstākļu pārvaldībai



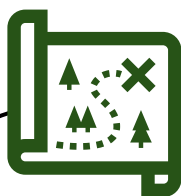
3) Uzlabota pašvaldību **plānošanas** prakse, pielāgojoties ekstremālajiem laikapstākļiem, plānojot zaļo infrastruktūru un izmantojot dabā balstītos risinājumus



4) Spēcīga kopienu **iesaiste** un plānošanas dokumentu ieviesēju **prasmju uzlabošana** zinātniski pamatotākai atbildei uz ekstremālo laikapstākļu izaicinājumiem



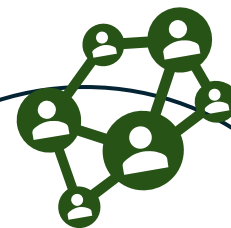
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



KARTĒŠANA
(T.SK. PIEEJAMO
DATU APKOPOŠANA
UN APSTRĀDE)



DABĀ BALSTĪTU
RISINĀJUMU
DEMONSTRĒŠANA



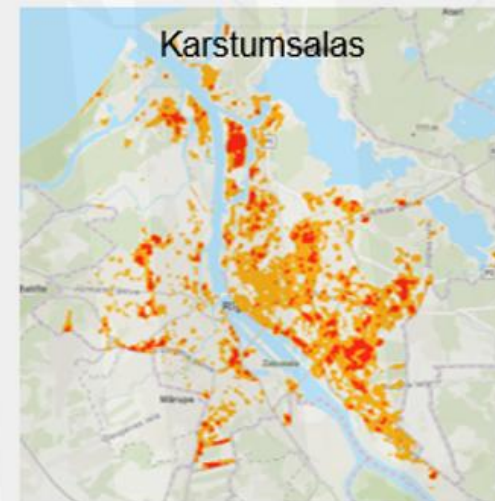
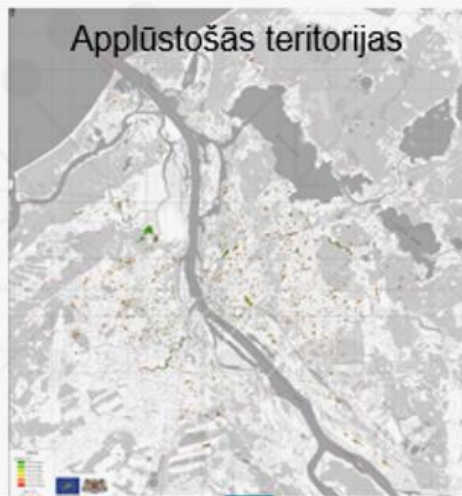
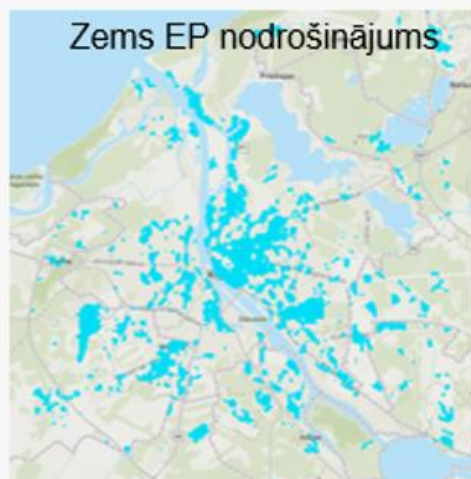
ZAĻINĀŠANAS
PLĀNA ĪSTENOŠANA



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Zaļās infrastruktūras kartēšana un problēmvietau identificēšana



Problēmvietau prioritizācija:
zems EP nodrošinājums + augsti riski (applūšana un karstumsalas)



Problēmvietau piemērotāko DBR atlase
leguvumi + īstenojamība + izmaksu efektivitāte



ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Ekosistēmu pakalpojumu kartēšana

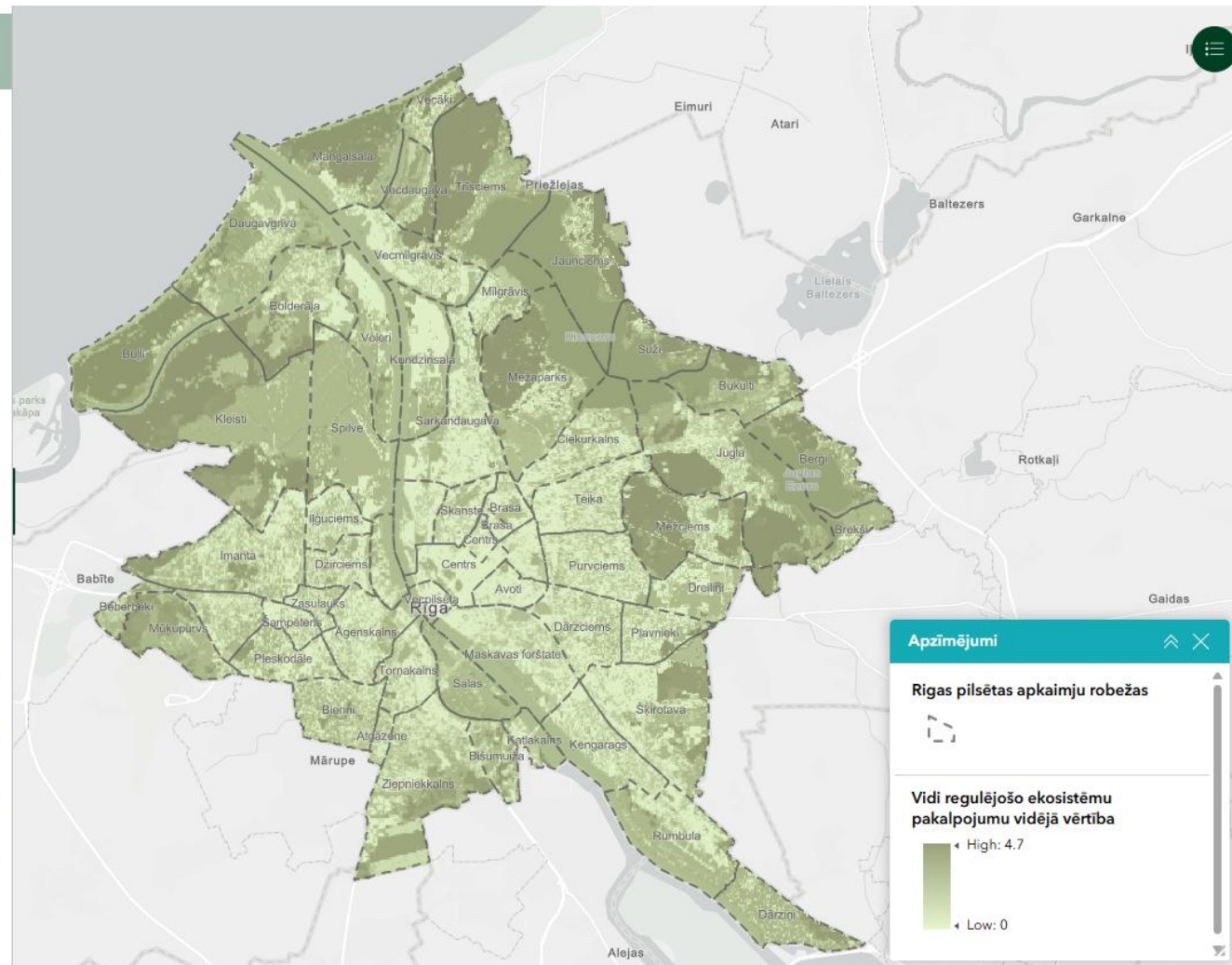
Ekosistēmu pakalpojumi

Ekosistēmu pakalpojumi ir tiešie un netiešie labumi, ko cilvēki gūst no dabas. LIFE LATESTadapt projektā ekosistēmu pakalpojumu pieeja tika izmantota, lai novērtētu pilsētu ekosistēmas funkcionalitāti, tai skaitā spēju mazināt klimata pārmaiņu radītos riskus.

Šajā sadaļā iekļauta informācija par deviņiem vidi regulējošiem ekosistēmu pakalpojumiem jeb ieguvumiem no ekosistēmā notiekošiem pašregulācijas procesiem:

- bioremedācija jeb augu un dzīvo organismu spēja noārdīt piesārņojošās vielas;
- augu un dzīvo organismu spēja filtrēt, pielaištīt vai akumulēt piesārņojošās vielas;
- ekosistēmas spēja mazināt smakas;
- ekosistēmas spēja mazināt trokšņus;
- ekosistēmas spēja regulēt ūdens plūsmas (t.sk. plūdus);
- ekosistēmas spēja sekmēt apputeksnēšanas procesu;
- dzīvotņu un sugu vairošanās iespēju uzturēšana;
- klimatu veidojošā atmosfēras sastāva regulēšana;
- mikroklimata regulēšana (t.sk. karstuma mazināšana).

Lai kartētu šo pakalpojumu telpisko izplatību pilsētā, sagatavota ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma pamatkarte, kas apvieno dažādus zemes segumu raksturojošos ģeotelpiskos datu slāņus (klasificētus tālīzpētes datus; topogrāfisko karšu datus; Meža valsts reģistra datus; Lauku atbalsta dienesta datus; biotopu kartēšanas u.c. datus), vienmēr neprecīzāko datu slāni aizstājot ar konkrētai vietai pieejamo precīzāko datu slāni. Pamatkartē iekļautas vairāk nekā 200 zemes seguma/zemes lietojuma veida kategorijas, un katra novērtēta pēc tās spējas sniegt konkrēto ekosistēmu pakalpojumu skalā 0-5 (kur 5 ir augstākā vērtība). Šeit pievienotajās kartēs atspoguļots pakalpojumu nodrošinājums atkarībā no zemes seguma kategorijām piešķirtās vērtības.



ZAĻS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

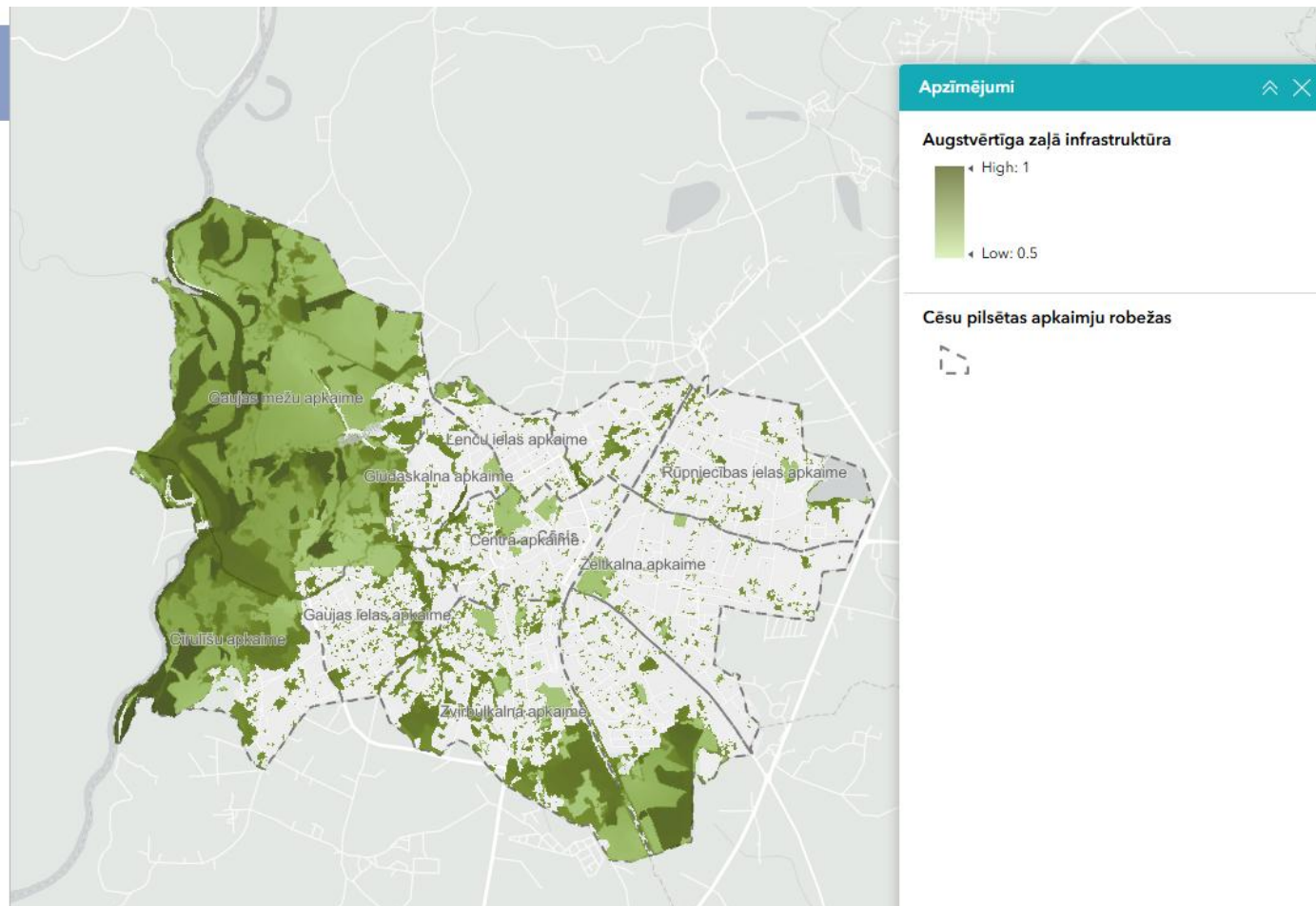
Zaļās infrastruktūras kartēšana

Zaļās infrastruktūras novērtējums

Zaļā infrastruktūra (ZI) ir stratēģiski plānots pilnīgi vai daļēji dabisku teritoriju tīkls, kas ietver visa veida un izmēra zaļās teritorijas. Pilsētu ZI ietver dabas teritorijas un zaļās zonas, kas sniedz plašu spektru ar ekosistēmu pakalpojumiem un uzlabo pilsētvides kvalitāti. Tās apzināšana ir pamats pārdomātai un zināšanās balstītai zaļo teritoriju pārvaldībai.

LIFE LATESTadapt projekta ietvaros zaļās infrastruktūras izdalīšanā tika izmantota ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas pieeja, lai identificētu teritorijas ar augstu un ļoti augstu vidi regulējošo pakalpojumu vērtējumu. Vidi regulējošie ekosistēmu pakalpojumi ir ieguvumi no ekosistēmā notiekošiem pašregulācijas procesiem. Papildus novērtējumā tika integrēti biotopu kartēšanas rezultāti un citi būtiski telpiskie dati (piemēram pilsētu izstrādātie apstādījumu plānu dati), lai noteiktu prioritārās ZI zonas. Pamatā izmantotais ekosistēmu pakalpojumu novērtējums balstīts jaunākajos (2019) pieejamajos topogrāfiskās kartes datos. Šāda pieeja ļauj sistemātiski plānot pilsētas zaļo infrastruktūru, integrējot ekosistēmu pakalpojumu potenciālu un pielāgošanās stratēģijas klimata pārmaiņām.

Augstvērtīgas ZI prioritizācijas modelis veidots, apvienojot dzīvotņu izplatības, vidi regulējošo ekosistēmu pakalpojumu izplatības datus. Rezultāts attēlots kā gradients, kur tumšāka krāsa norāda uz augstāku teritorijas prioritāti pilsētas ZI plānošanā.





Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Plūdu un karstuma risku kartēšana

Problēmvietas

LIFE LATESTadapt projektā veikta ar klimata pārmaiņām saistītu problēmvieta kartēšana pilsētās, fokusējoties uz vietām ar augstu lietusgāzu plūdu risku un karstumsalām.

Problēmvieta apzināšana ir balstīta uz plūdu risku un karstumsalas modeļiem, kā arī zaļās infrastruktūras novērtējumu:

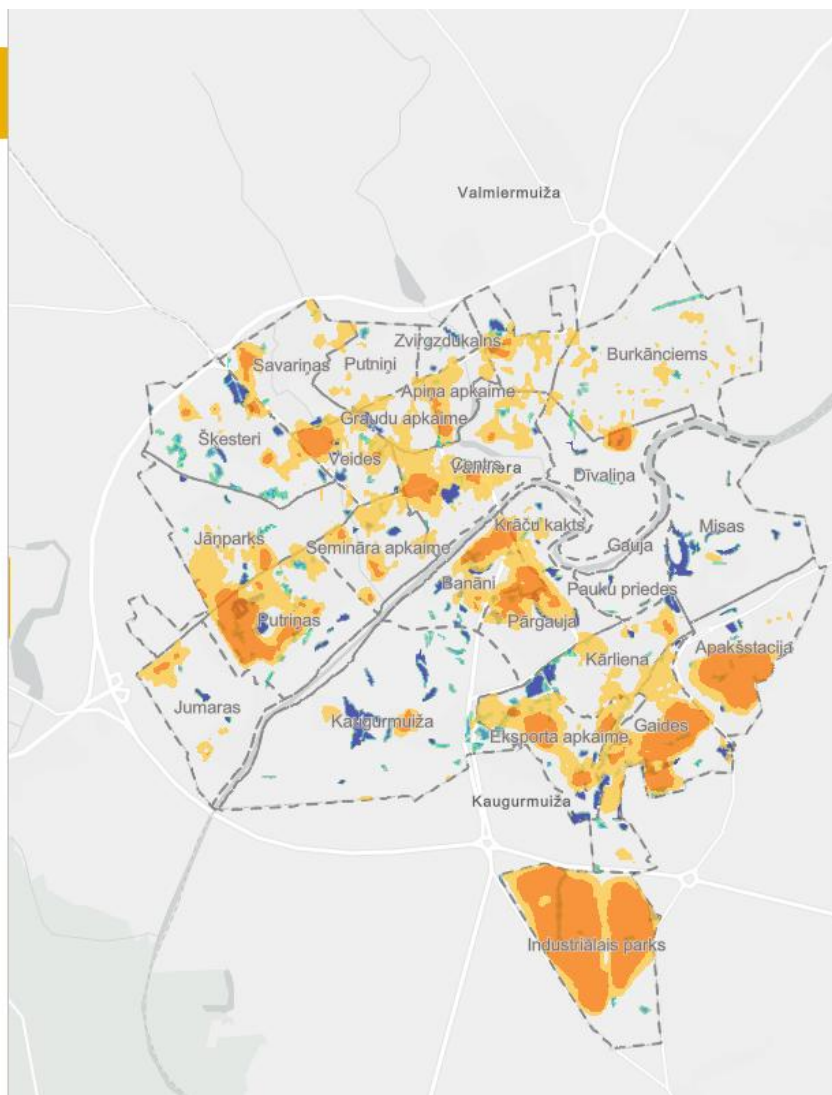
- karstumsalu kartēšana veikta, analizējot no satelītdatiem iegūto informācija par zemes virsmas temperatūru un zemes segumu;
- plūdu risku novērtēšanai veikta hidrodinamiskā modelēšana, izmantojot reljefa modeli, gruntsūdens līmeņa datus, kā arī zemes seguma un augsnes datus, kas raksturo virsmas caurlaidību;
- zaļās infrastruktūras novērtējums veikts, izmantojot ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas pieeju, kurā pilsētvides spēja nodrošināt vidi regulējošos ekosistēmu pakalpojumus noteikta, balstoties uz zemes seguma/lietojuma veidu.

Izmantojot telpiskās prioritizācijas rīku "Zonation", izstrādāts modelis, kas identificē vietas ar augstāko plūdu un karstumsalu risku, kā arī zemāko šo riskus mazināšanai nepieciešamo ekosistēmu pakalpojumu nodrošinājumu.

Sadarbībā ar pašvaldību ekspertiem izvēlētas vietas, kurās primāri varētu tikt īstenoti dabā balstīti risinājumi situācijas uzlabošanai. Vietu atlasē ņemti vērā gan plūdu risku un karstumsalu prioritizācijas rezultāti, gan pašvaldību prioritātes un iespējas šo risinājumu īstenošanai. Katrai no izvēlētajām vietām ir piedāvāti iespējamie risinājumi, kā arī novērtēti to sagaidāmie vides un sociālekonomiskie ieguvumi. Piedāvātos risinājumus iespējams aplūkot, kartē uzklikšķinot uz konkrētās vietas un atverot saiti uz nirstošajā logā.



ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS



Apzīmējumi

Karstumsalas

- Izteikta karstumsala
- Mērena karstumsala
- Nav karstumsalas

Plūdu modelis

- > 1,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)
- 1 - 1,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)
- 0,5 - 1 Vidējais applūšanas dziļums (m)
- 0,3 - 0,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)
- 0,15 - 0,3 Vidējais applūšanas dziļums (m)
- < 0,15 Vidējais applūšanas dziļums (m)

Valmieras pilsētas apkaimju robežas





Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



ZAĻS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

Iedzīvotāju aptauju kartēšana

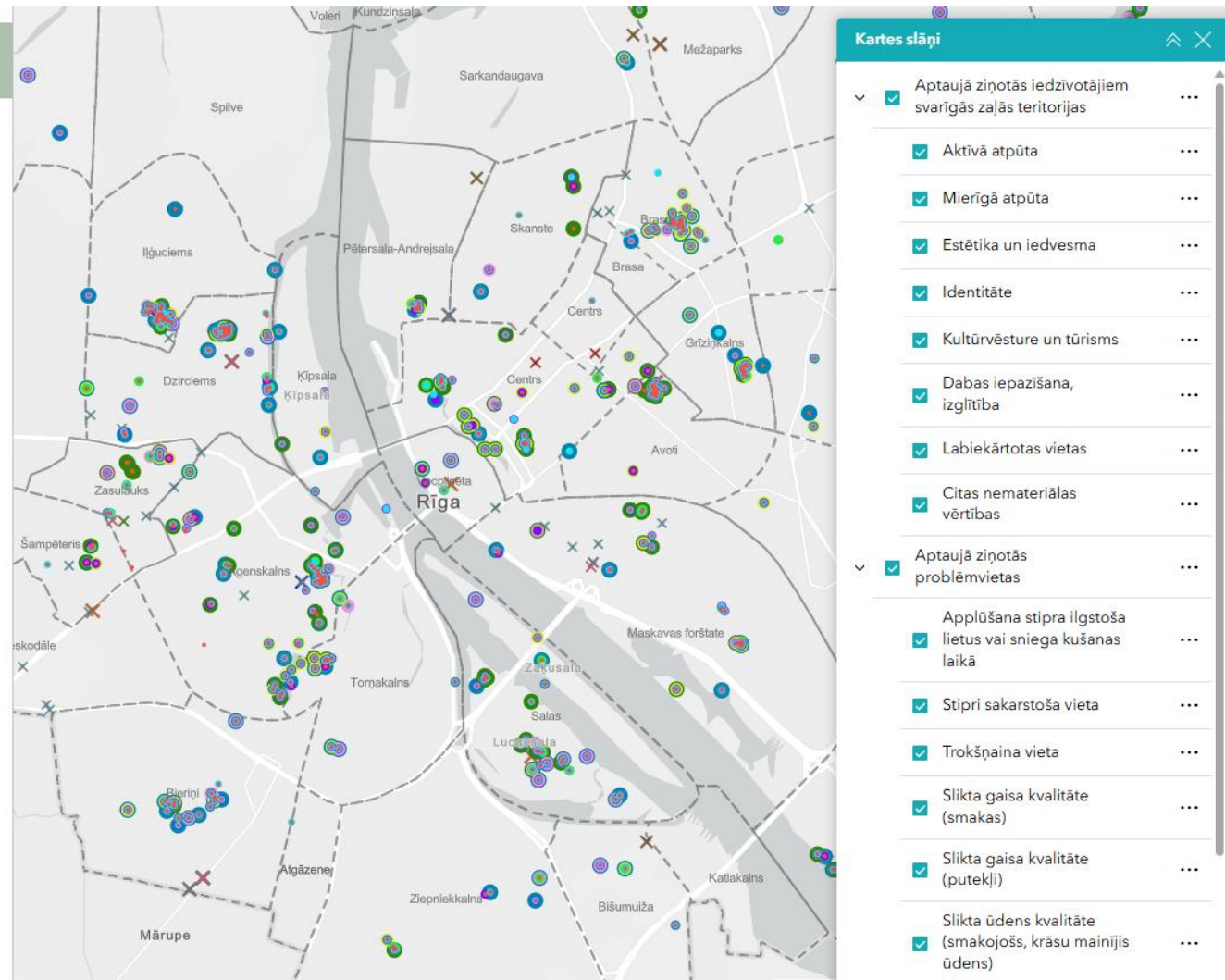
Sociālais novērtējums Rīgā

Pilsētu zaļās teritorijas nodrošina cilvēkus ar virkni kultūras ekosistēmu pakalpojumu jeb dažādiem nemateriālajiem ieguvumiem, ko cilvēku gūst saskarsmē ar dabu. Tie ietver rekreācijas, estētisko, garīgo, izglītības un kultūras vērtību. Kultūras ekosistēmu pakalpojumiem ir būtiska loma cilvēku labbūtības veidošanā, tādēļ tos ir svarīgi ņemt vērā zaļās infrastruktūras plānošanā.

LIFE LATESTadapt projektā kultūras ekosistēmu pakalpojumi tika apzināti, izmantojot līdzdalības ĢIS aptauju (PGIS). Aptauja tika veikta 2023. gadā, aicinot cilvēkus atzīmēt sev nozīmīgākās pilsētas zaļās teritorijas, to vērtības un lietošanas paradumus. Kopumā aptaujā Rīgā piedalījās 614 dalībnieki, atzīmējot 723 vietas.

Papildus LIFE LATESTadapt projekta ietvaros cilvēki tika aicināti atsevišķā aptaujas anketā ziņot arī par novērotām vides problēmvietaš pilsētā, kas saistītas ar klimata pārmaiņām. Aptaujas dalībnieki ziņoja par 77 problēmvietaš, to skaitā par vietaš, kur vērojama applūšana stipra lietus vai sniega kušanas laikā, karstumsalu veidošanās.

Šajā sadaļā apskatāma informācija par kultūras ekosistēmu pakalpojumu lietojumu Rīgā, kas iegūta, balstoties uz aptaujas rezultātiem, kā arī aptaujā uzkrātā informācija par iedzīvotāju ziņotajām vides problēmvietaš.





Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti



LIFE LATESTadapt

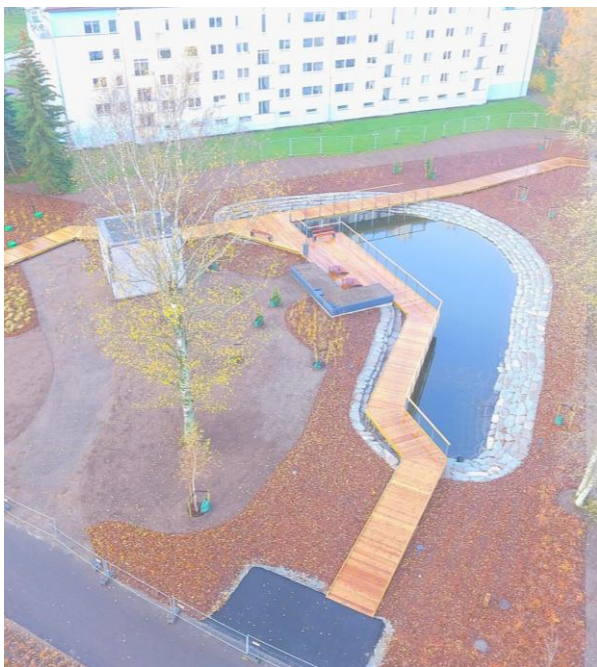


Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti



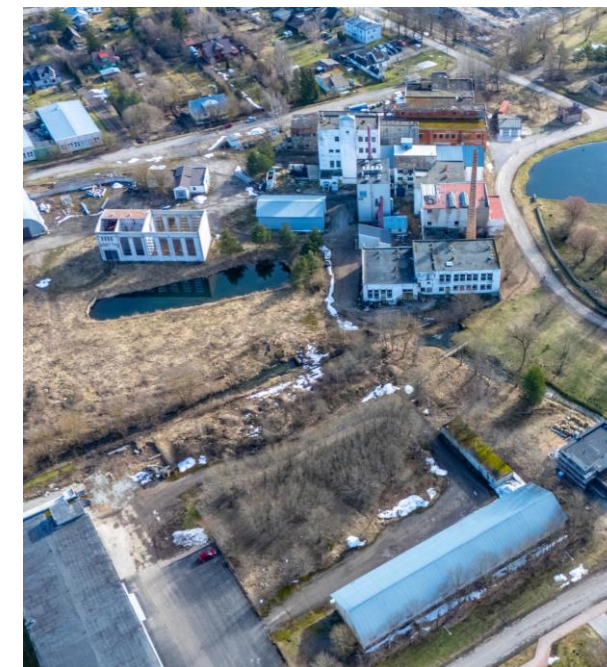
Viimsi

- Ūdens pārplūdes **dīķis** apvienojumā ar **atpūtas zonu** ar zaļo infrastruktūru
- Pazemes ūdens pārplūdes **savākšanas tvertne** un viedā apūdeņošanas sistēma



Narva

- Projektā plānota **kanalizācijas sistēmas**, apkalpošanas vietas un **gājēju tilta** izbūve.
- Tiks izbūvēts un piepildīts **dīķis** ar grunts ūdeni, kā arī no Kudrukūla strauta caur caurteku.
- No dīķa ūdens tiek novadīts caur **ugundzēsības ūdens konteineru** ar pārplūdi atpakaļ uz Kudrukūla strautu.



Rakvere

- Rekonstruē Rakveres pilsētas parka **dīķu novadgrāvi** un **samazina nitrātu** saturu dīķos un galvenajā grāvī
- Izmanto **filtrus ar koksnes šķeldas** pildījumu
- Palielina pilsētas noturību pret plūdiem



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



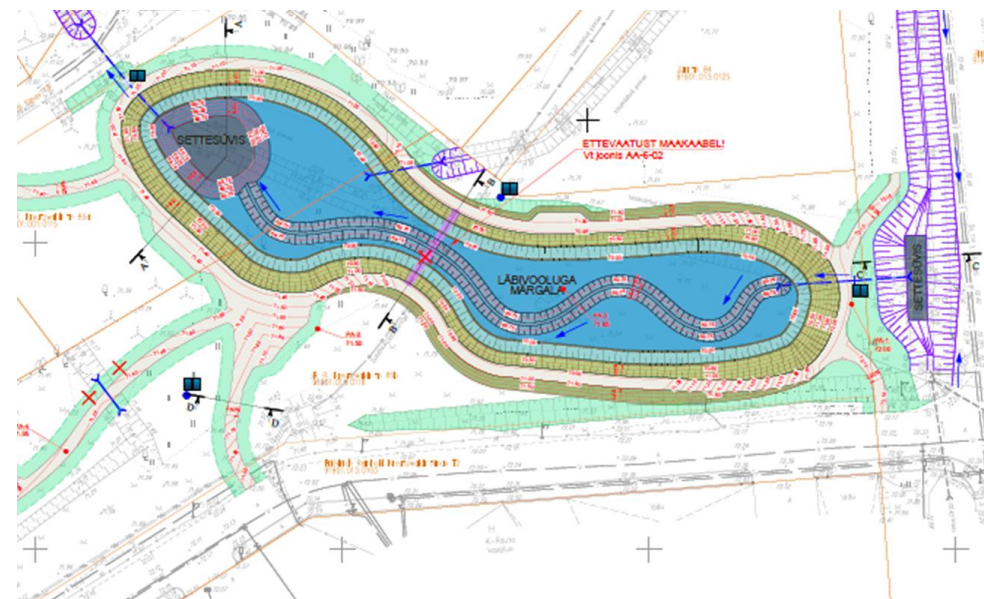
LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti



Haapsalu

- Regulators **jūras līmeņa** celšanās ietekmes mazināšanai,
- **Krasta** aizsarguzbērumi,
- levalka stihiskai vētras ūdeņu apstrādei, pirms tas sasniedz jūru
- **Kopienas** teritorija



Voru

- Plūdu kontroles **mitrājs**
- **Atpūtas zona** ar zaļo infrastruktūru



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti



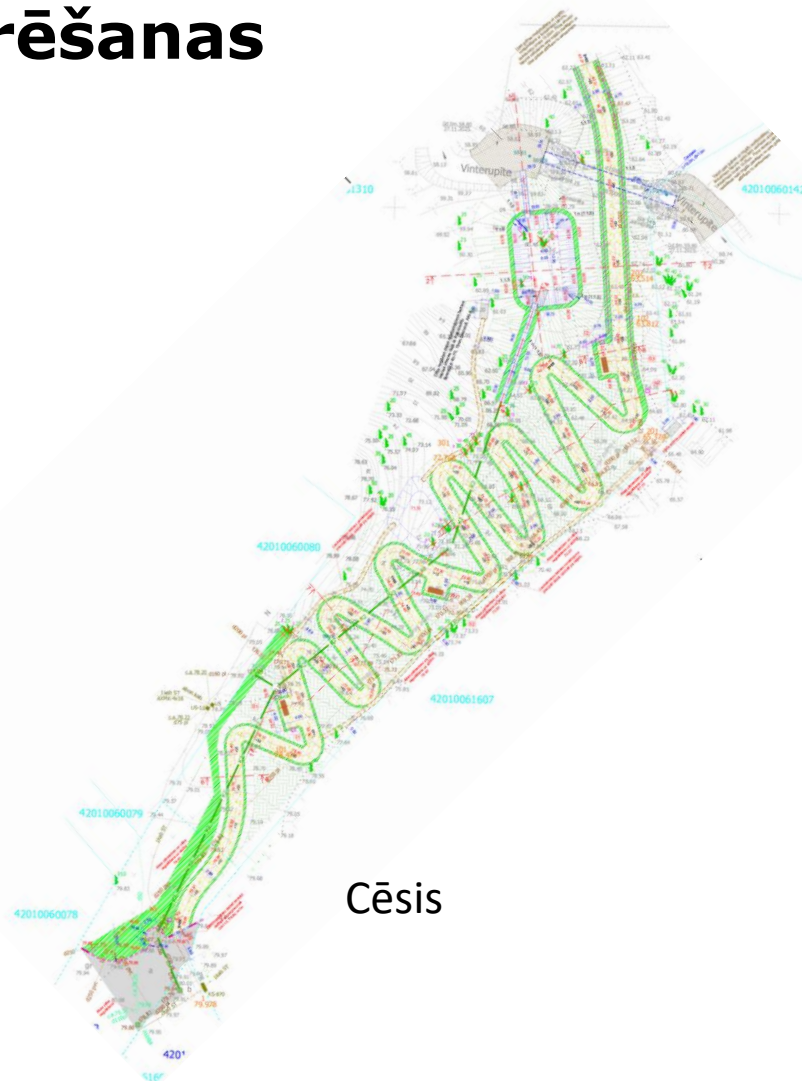
Rīga

- **Zaļās sienas;**
- **Lietusdārzi** ar lietussūdens lokālu un dabisku/daļēji slēgtu apsaimniekošanu, veidojot bioieplakas, izbūvējot **savākšanas tvertni**;
- **Parkleti** ar iestrādātiem lietussūdens uzkrāšanas risinājumiem, ikdienas laistīšanas samazināšanai



Valmiera

- **Zaļa autostāvvietā** ar kokiem, **ievalkām** un ūdens aizturēšanas sistēmu;
- „Hydrorock” risinājums **sausuma** pārvaldībai



Cēsis

- Paredzēta apjomīga daudzuma lietussūdeņu novadīšana pa **nogāzi** uz Vinterupīti;
- Paredzēta vaļēja betona tekne ar **straumes slāpētājiem** un noteci projektētajā **nosēddīķī**.



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti

- **Izaicinājumi:**

- Speciālistu trūkums specifisku lietu izbūvei
- Jāpārlicina būvnieki par inovatīvāku risinājumu veidošanu
- Izmaksu palielināšanās
- Pilotvietas pašvaldība veido tikai pašvaldībai piederošā teritorijā

- **Noteikti ņemt vērā:**

- **Detalizētu darba uzdevumu veidošana**
- Konsultēšanās ar ekspertiem no dažādām jomām
- **Sensoru izmantošana monitoringam**
- **Vietas atstāšana sensoriem, ja tiem nav naudas uzreiz**
- Sabiedrības iesaistīšana visā procesā
- Ilgtermiņa ieguvumu izskaidrošana



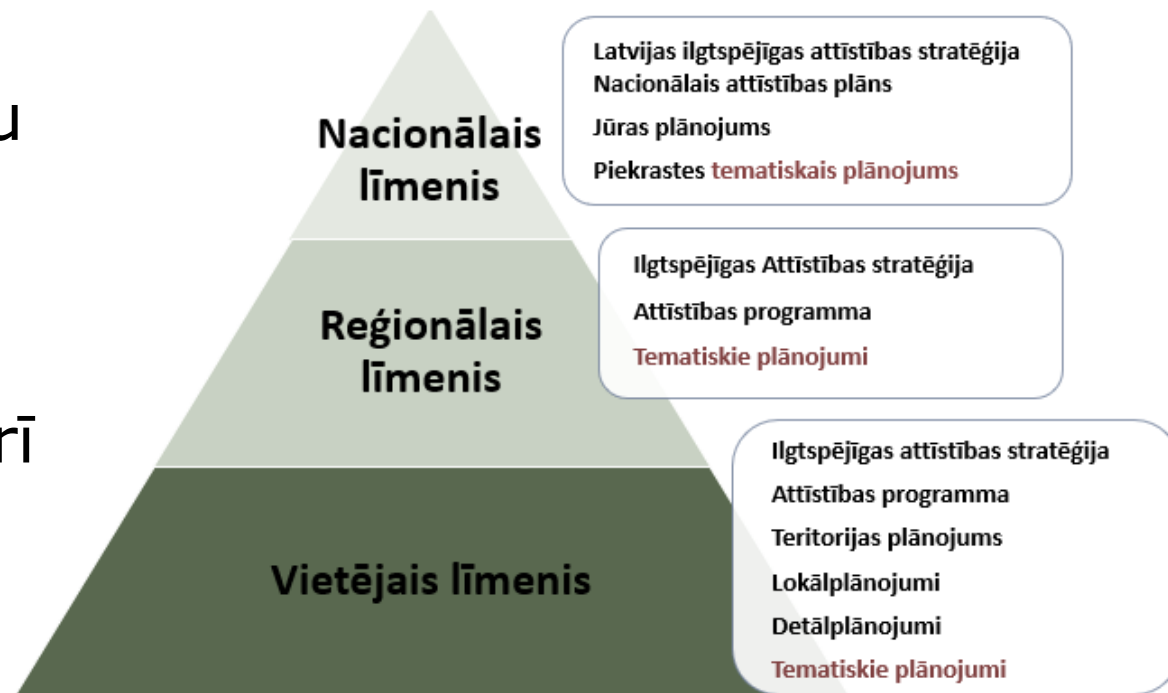
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

«Zaļināšanas plānu» īstenošana

- Tiek īstenots kā Tematiskais plānojums
- Darbnīcas ar pašvaldību un vietējo kopienu vai apkaimju grupu pārstāvjiem
- Procesā tiek iesaistīti arī pētnieki, pilsētu attīstītāji, kā arī zemes īpašnieki.





Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Konsultāciju forums

Konsultāciju forums

Konsultāciju forums

Vai Tev ir neatbildēti jautājumi par dabā balstītiem risinājumiem?

Q&A

Forums

Eksperti

Izpēti Q&A - varbūt tur atradīsi jau savu atbildi!

Neatradi atbildi? Uzjautā mūsu ekspertiem, lai atrastu risinājumu vai v

Q&A

Iesniegt jautājumu



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Platformas mērķis

- vieta, kur jebkurš Latvijas vai Igaunijas iedzīvotājs var uzdot jautājumu saistībā ar dabā balstīties risinājumiem
- iespēja saņemt atbildes no projekta ekspertiem
- pie katra jautājuma veidot diskusiju, ja tāda rodas
- forums pieejams latviešu, angļu un igauņu valodā



Konsultāciju forums

Q&A

Neredzi atbildi uz savu jautājumu?

Kas ir uz dabu balstīti risinājumi? (DbR)

Kas ir lietūs dārzi?

Kā dabā balstīti risinājumi atšķiras no ainavu risinājumiem?

Kāda klimata pārmaiņu problēmas dabā balstīti risinājumi?

Kā iespējams iegūt finansējumu DbR?

Vai ir oficiāla datubāze, kurā atrodami DbR projekti?

Kādas ir lielākās šaubas saistībā ar DbR?

Kāda ir atšķirība starp Dabā balstītiem risinājumiem un DbR?

Kā iespējams ieviest DbR ikdienas dzīvē?

Kas iegūst no DbR?

Kas ir ilgtspējīga pilsētvides drenāžas sistēma?



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



Konsultāciju forums

Kā Konsultāciju forums var palīdzēt tieši Tev?

Izvēlies vides faktoru, kurš Tevi interesē:

Gaisa kvalitāte Bioloģiskā daudzveidība Piekrastes erozija Karstumviļņi Plūdi Ugunsbīstamība Augsnes kvalitāte Ūdens kvalitāte

Tēmas

- Iedzīvotāju iesaistīšana ☐
- Tehniskais risinājums ☐
- Ekosistēmu pakalpojumi ☐
- Energoefektivitāte ☐
- Zaļināšanas plāns ☐
- Veselība ☐
- Sugas ☐
- Monitorings ☐
- Projekta vadīšana ☐
- Tūrisms ☐
- Dabā balstīti risinājumi ☐

LIFE LATESTadapt Consultation Forum

Uzdotie jautājumi

Meklēt Kohtla-Järve datums > Kā

Madara Jenerte 26.02.26 10:14

Kā dabā balstītus risinājumus iekļaut teritorijas plānojumā?
Kāda ir labā prakse - vai noteikt obligātu lietusūdeņu pārvaldību bez LKT?

Atbilde

Agnese Vasiljeva 26.02.26 09:55

Kā zaļināšanas plānus var pielietot dzīvē? Kā likt tos izmantot projektētājiem?

Atbilde

Lelde Goba 26.02.26 09:53

1) Kā panākt, lai pašvaldība, renovējot un pārbūvējot, izmanto dabā balstītus risinājumus? (Cēsis varētu vairāk)
2) Kā panākt, lai tiktu meklēti un ievēroti risinājumi gaisa

Atbilde

Evija Taurene 26.02.26 09:49

Kā veicināt iedzīvotāju līdzdalību pilsētvides pilnveidē? Kā atbalstīt cilvēkus, lai rosinātu individuālas rīcības savos īpašumos?

Map of Estonia showing Tallinn, Pärnu, Salacas ieleja, Gulf of Riga, Matsalu rahvuspark, and Lahemaa rahvuspark.



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



IZMAKSU EFEKTIVĪTĀTES RĪKS

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Nature-Based Solutions Cost-Efficiency Tool

Latvian (LV)

Šis rīks palīdz Latvijas un Igaunijas pašvaldībām novērtēt dabā balstītu risinājumu (DBR) rentabilitāti pilsētvides problēmu risināšanai. Tajā ņemtas vērā dažādu DBR risinājumu izmaksas un ieguvumi, tostarp to ietekme uz siltuma salas efektu, lietus plūdu risku, nepietiekamu zaļo infrastruktūru, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un piesārņojumu. Sniedzot visaptverošu analīzi, rīks palīdz lietotājiem izvēlēties ilgtspējīgus un izdevīgus risinājumus, lai radītu drošāku un veselīgāku pilsētvidi. Vairāk informācijas <https://lifelatestadapt.viimsivald.ee/>

***Vietas izvēle:** Izvēlieties teritoriju, norādiet precīzu platību, kurā tiks ieviests risinājums. Tās nodrošinās precīzākus izmaksu aprēķinus. Piemēram, vēlāk izvēloties pilsētas eko-mēbeles, nepieciešams norādīt precīzu platību, kurā mēbele tiek uzstādīta

Platība (m²)*

Problēmas pilsētvidē



Lietus plūdu risks pilsētās



Siltuma salas efekts



Bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās



Nepietiekama zaļās
infrastruktūras pieejamība
pilsētās



Piesārņojums

Tālāk

Risinājuma izvēle: Izvēlieties risinājumu, kas ir piemērots jūsu izvēlētajai teritorijai, piemēram, zaļo jumtu nebūvē uz zemes.

Siltuma salas efekts

Kādas pilsētvides problēmas risina*

Kopējās
uzstādīšanas
izmaksas (EUR)

Uzturēšanas
izmaksas vienam
gadam (EUR)

Siltuma salas efekts

Ūdens piesārņojums

Gaisa piesārņojums

Lietus plūdu risks pilsētās

Bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās

Nepietiekama zaļās infrastruktūras
pieejamība pilsētās

Siltuma salas efekts

Nepietiekama zaļās infrastruktūras
pieejamība pilsētās

Ūdens piesārņojums

Gaisa piesārņojums

Lietus plūdu risks pilsētās

Bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās

Siltuma salas efekts

Gaisa piesārņojums

Bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās

Siltuma salas efekts

Gaisa piesārņojums

Bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās

Nepietiekama zaļās infrastruktūras
pieejamība pilsētās

Siltuma salas efekts

Lietus plūdu risks pilsētās

Ūdens piesārņojums

Gaisa piesārņojums

25250.00

75.00

4800.00

150.00

11500.00

500.00

42000.00

45.00



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



IZMAKSU EFEKTIVĪTĀTES RĪKS

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Risinājuma izvēle: Izvēlieties risinājumu, kas ir piemērots jūsu izvēlētajai teritorijai, piemēram, zaļo jumtu nebūvē uz zemes.

Siltuma salas efekts

Kādas pilsētvides problēmas risina*	Kopējās uzstādīšanas izmaksas (EUR)	Uzturēšanas izmaksas vienam gadā (EUR)
Koku rindas gar ielām	25250.00	75.00
Siltuma salas efekts		
Ūdens piesārņojums		
Gaisa piesārņojums		
Lietus plūdu risks pilsētās		
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās		
Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās		
Apstādījumi (koki/ krūmi/ puķes)	4800.00	150.00
Siltuma salas efekts		
Ūdens piesārņojums		
Gaisa piesārņojums		
Lietus plūdu risks pilsētās		
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās		
Zaļie balkoni	11500.00	500.00
Siltuma salas efekts		
Ūdens piesārņojums		
Gaisa piesārņojums		
Lietus plūdu risks pilsētās		
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās		
Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās		
Zaļie jumti	13000.00	45.00
Siltuma salas efekts		
Ūdens piesārņojums		
Gaisa piesārņojums		
Lietus plūdu risks pilsētās		
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās		
Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās		

		Vienības izmaksas*	Kopējās norādītās platības izmaksas 100m ²
1	Koku skaita, sugas un novietojuma izvēle	Ainavu arhitekts vai dārznieks novērtē stādīšanas vietas parametrus (augšnes tipu, saules gaismu, pieejamo sakņu telpu, tuvumu elektrības līnijām utt.), lai noteiktu piemērotākās koku sugas un to novietojumu.	10 EUR/ stunda 2000 EUR
2	Stādu iegāde	Iegādāties kokus no stādāudzētavas, ņemot vērā izvēlēto sugas un izmērus.	5250 EUR/ 1 koks 17500 EUR
3	Teritorijas sagatavošana	Attīrīt stādīšanas vietu no esošajiem augiem , ietves vai citiem šķēršļiem. Ja nepieciešams veiciet augsnes uzlabošanas darbus, piemēra, pievienojot substrātu vai mēslojumu.	5 EUR/m ² 500 EUR
4	Koka sakņu vadišanas sistēma	Ja koks tiek stādīts vietā ar ierobežotu sakņu augšanas telpu (piemēram , tuvu ietvei) , jāuzstāda sakņu vadišanas sistēma, lai novērstu sakņu bojājumus infrastrukturāi	450 EUR /1 koks 1500 EUR
5	Koka sakņu aerācijas un apūdeņošanas sistēma	Ja nepieciešams , jāuzstāda sakņu aerācijas un apūdeņošanas sistēma, lai nodrošinātu optimālus apstākļus koku augšanai.	450 EUR /1 koks 1500 EUR
6	Stādīšana	Dārznieks vai ainavu arhitekts iestāda kokus saskaņā ar projektu, nodrošinot piemērotu stādīšanas dziļumu un attālumu starp kokiem.	225 EUR /1 koks 750 EUR
7	Stumbrā un sakņu aizsargpasākumi	Tiek uzstādīti stumbrā aizsargi, lai aizsargātu kokus no mehāniskiem un dzīvnieku nodarītiem bojājumiem.Izmanto sakņu aizsargus, lai novērstu sakņu bojājumus	450 EUR /1 koks 1500 EUR
		SUMMA:	25250 EUR
8	Uzturēšana	Regulāra laistīšana , it īpaši sausuma periodos. Mēslošana , lai nodrošinātu kokiem nepieciešamās barības vielas. Aizsardzība pret kaitēkļiem un slimībām. Apgriešana un vainaga formēšana. Bojāto zaru apgriešana. Lapu grābšana.	0.75 EUR/m ² 75 EUR



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

Integrētās vadlīnijas

- **Saturs**

- DBR plānošanas un pārvaldības ceļa karte un piemēri
- DBR katalogs
- Investīciju plānošana un pamatošana
- Rekomendācijas DBR integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos
- Pielikumi
 - Pilotvietas
 - Metodikas
 - Semināru atziņas
 - Materiāli

- Gatavas 2026. g. decembrī
- 3 valodās
- Drukātā un elektroniskā veidā

DBR VADLĪNIJAS

VADLĪNIJAS



Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija



LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu īstenošana

- **Kuru rokās ir idejas kvalitatīva īstenošana:**
 - **Pašvaldības teritorijas:**
 - Pašvaldības lēmumu pieņēmēju mērķa un ietekmes izpratne
 - Arhitekti/ainavu arhitekti/projektu vadītāji, kuri izstrādā projektēšanas uzdevumu
 - Apstiprinātā būvnieka pieredze un mērķa izpratne
 - **Privātās teritorijas:**
 - Attīstītāja ideja, mērķis, izpratne
 - Nolīgtais arhitekts/ainavu arhitekts, kurš izstrādā projektēšanas uzdevumu
 - Būvnieka pieredze un mērķa izpratne
- **Ieteikumi veiksmīgam iznākamam:**
 - Ilgtermiņa ieguvumu izskaidrošana lēmumu pieņēmējiem, blakus nodaļām, attīstītājiem, būvniekiem, sabiedrībai
 - Praktiskas pieredzes apmaiņa
 - Detalizētu darba uzdevumu veidošana
 - Konsultēšanās ar ekspertiem no dažādām jomām
 - Būvnieku apmācīšana
 - Sabiedrības iesaistīšana visā procesā



2022 - 2027

DABĀ BALSTĪTU UN VIEDO RISINĀJUMU PORTFEĻA IZSTRĀDE UN DEMONSTRĒŠANA PILSĒTU KLIMATA NOTURĪBAS UZLABOŠANAI LATVIJĀ UN IGAUNIJĀ

LIFE Klimata pasākumu apakšprogrammas projekts Nr. 101074438
Uzsaukums: LIFE-2021-SAP-CLIMA-CCA



Līdzfinansē
Eiropas Savienība



REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF CLIMATE

